GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 48. **Sambata, 7 Maiu|25 Aprile** **1881.**

Solidaritate.*)

1869—1880.

Brasiovu, in Aprile a. c.

Este destulu, cá se ne adunamu din trei in trei ani odata intr'o conferentia electorala si se dîcemu, cà voimu se facemu „activitate“ séu „passivitate“ ori se recere mai multu dela o politica prudenta si forte nationala? Spre a poté respunde la acésta intrebare, trebue se recapitulamu mai antaiu evenimintele petrecute in acésta tiéra din tómn'a anului 1865 incóce, de candu se datéza lupt'a intre ide'a „activitatii“ si a „passivitatii“, in form'a, in care ni se presenta si astadi. Acést'a o vomu face fórte pe scurtu.

Romanii ardeleni se bucurau la 1865 de-o egala indreptatire nationala, recunoscuta printr'o lege adusa cu concursulu representantiloru loru si sanctiunata de monarchu. In starea acést'a ei au fost surprinsi de-o schimbare a sistemului politicu. Prin disolverea dietei dela Sibiiu si prin convocarea dietei dela Clusiu pe base feudale, diametralu opuse basei de dreptu a Romaniloru ardeleni, acesti'a au fost impinsi in opositiune. Acuma se nascù intrebarea, cum sè se faca opositiunea, pe calea activitatii parlamentare, séu a resistentiei passive?

Acést'a cestiune s'a discutatu si intre cei 27 regalisti si deputati de natiunalitate romana, alesi pentru diet'a din Clusiu dupa legea feudala dela 1791. Opiniunea publica, junimea, poporulu in totalitatea s'a se pronuntia-se deja in contra intrarei in diet'a feudala. Si intre memoratii regalisti si deputati erau opiniunile divisate, dér' in fine isbutira „activistii“ a incheiá cu cei de alta parere unu compromissu, si astfeliu, ne mai tienendu contu de manifestarile din sinulu poporului, intrara toti in diet'a feudala, pentru cá — cum cerea compromissulu — se faca acolo opositiunea, basandu-se pe legile de egala indreptatire a natiunei romane dela 1863, cari erau inca in vigóre.

Acestu compromissu este sorgintea tuturoru neintielegeriloru d'intre „activistii“ si „passivistii“, cari stau pe bas'a aperarii dreptului natiunei romane; elu a provocatu marea confusiune, ce domnesce si astadi asupra concepteloru de „activitate“ si „passivitate“. Prin aceea, cà s'a disu de càtra „activisti“: noi mergemu in dieta spre a ne aperá acolo bas'a de dreptu nationalu si a face se ni se recunósca, s'a datu asianumitei „activitati“ insemnatatea unei politice natiunale, pe care in faptu niciodata nu a avut'o. Nu voimu se contestamu, cà initiatorii acestei politice de „activitate“, care s'a continuatu mai tardiu in diet'a de incoronare din Pest'a, n'ar' fi speratu intr'unu bunu resultatu alu actiunei parlamentare ce-o intreprinsera, punendu-se pe bas'a legiloru dela 1863 inca in vigóre; dér' curêndu au trebuitu sè se convinga, cà prin actiunea loru au compromisu mai multu decàtu au aperatu acea basa de dreptu. Maghiarii trecura la ordinea dilei peste voturile minoritatii romane si decretara fusiunea si stergerea egalei indreptatiri a natiunei romane.

Astfeliu si-a perdutu si politic'a de „activitate“ inaugurata la 1865 bas'a ei; si la 1872 insusi „comitetulu conferintiei „activiste“ vine si marturisesce, cà „si acei puçini ablegati romani ardeleni, cari se stracurasera prin strimtorile legei electorale in diet'a de incoronare din Pest'a . . . prin stergerea inarticularei natiunei romane si-au perdutu bas'a intrarei loru in acésta dieta, asigurata prin rescriptulu din 25 Decembre 1865.“

Este claru prin urmare, cà de aci incolo nu mai potea fi vorba nici de-o „activitate“ in scopulu aperarei basei de dreptu, create prin legile de egala indreptatire dela 1863, ci din momentulu cassarei acestoru legi continuarea „activitatii“ ar' fi insemnatu supunerea neconditiunata la dictatulu Maghiariloru.

Din momentulu, candu a potutu sè se convinga fiacare, cà caus'a Romaniloru ardeleni a fost sacrificata sistemului dualisticu si cà Maghiarii nu numai cà nu voieau sè se impace cu noi, ci si-au propusu in tóta seriositatea a ne suprimá desvoltarea nationala si a ne assimilá rassei loru, cuventulu „activitate“ deveni sinonimu cu parasirea dreptului nostru nationalu si politic'a „resistentiei passive“ intrà in deplin'a ei valóre.

Acuma se schimbà fói'a cu totulu, „activistii“ devenira urgisiti si abia mai cutezá vr'unulu a marturisi pe façia, cà este d'intre aceia, cari voiescu „se mérga la Pest'a“. Acést'a a duratu vreo trei ani, pêna la viitórele alegeri. Atunci „activistii“ cei vechi, a càroru numeru scadiùse fórte, isi redicara capulu earasi, voindu a inaugurá o noua actiune in sperantia, cà guvernulu maghiaru si diet'a „dupa ce statulu a devenitu in positiune normala“ voru luá in considerare gravaminele si postulatele Romaniloru ardeleni. Incercarea acést'a inse remase fara nici unu resultatu. „Activistii“ remasera isolati si conferenti'a dela Alb'a-Iuli'a decise din nou „passivitatea“.

Intr'aceea guvernulu ungurescu nici nu se gandea in seriosu la o impacare a romaniloru, ci lucrá barbatesce, pentru cá se sustiena desbinarea intre noi si se paraliseze ori-ce actiune nationala din parte-ne.

Se mai enumeramu aci lungulu sîru alu pecateloru, ce le-a comisu guvernulu ungurescu in contra nóstra? Se mai aratamu cum a voitu prin terorisare si prin totu feliuiu de apucaturi se nimicésca tóta poterea nóstra de resistentia? Nu vedemu noi, cum este sustienuta pêna astadi o lege electorala esceptionala in Ardealu, care este indreptata numai in contra nationalitaţii nóstre?

De-o parte Maghiarii ne dîcu meren: veniti la Pest'a si spuneti, cari sunţ dorintiele vóstre, cá se facemu, ce se va poté pentru voi, de alta parte guvernulu ungaru sustiene o lege de alegere, care ne face chiaru impossibilu de a intreprinde vreo actiune seriósa parlamentara. De-o parte guvernulu protege pe „activisti“, de alta parte le refusa chiaru si acea prea modesta cerere, cá, dupa ce Transilvani'a s'a fusiunatu cu Ungari'a, sè nu se mai sustiena pentru Ardealu legea electorala cu base feudale, ci sè se introduca si aci legea din Ungari'a; de-o parte Ungurii ne totu chiama la més'a libertatii loru, de alta parte ne ieau si ultimele sfarmituri de drepturi, ce ne-au mai remasu din trecutu, pêna si autonomi'a bisericésca nu mai voiescu se ni-o lase intacta.

Si noi ce facemu façia de tóte aceste? Pentru cá se ne potemu ingradi in contra fortiei maghiarisarei ajunge óre, cá se ne adunamu la càte trei ani si se insiramu din nou argumentele aduse pro si contra „activitatii“ séu a „passivitatii“? Negresitu, cà numai cu acést'a nu potemu satisface obligaminteloru nóstre natiunale. Ce trebuie dér' se mai intreprindemu?

Credemu, cà a sositu momentulu cá se reapucamu earasi firulu dela 3/15 Maiu 1848, ce l'amu fost scapatu din mana inca dela 1861. Marile principii, cari au datu nascere partidei natiunale romane in acea dî memorabila, au prinsu deja radacini afunde in anim'a poporului nostru. Aceste principii sunt sante, càci ele se baséza pe dreptulu eternu alu popóreloru pe egalitatea si libertatea care dela 1848 incóce au reportatu totu mai mari victorii la popórele civilisate ale continentului europénu. Aceste principii nu sunt indreptate contra nimenui, ele respecta drepturile si libertatea altora si ceea ce pretindu este numai cá si alţii se respecte drepturile nóstre.

Partid'a natiunala romana dela 3/15 Maiu 1848 trebuie se intre odata in rolulu ei naturalu si legiuitu, trebuie se ne punemu odata pe lucru toti càti professamu aceleasi principie, spre a redicá si a completá edificiulu solidaritatii nationale. Fiacare Romanu binesemtitoriu trebuie se care màcaru o petricica la acestu edificiu maretiu.

Se ne aducemu numai aminte de infioratórea sentintia, ce s'a pronunciatu asupra nóstra la 1865, candu ni s'a disu, cà nu suntemu unu factoru politicu, cu care sè se póta socoti. De ce eramu considerati atunci astfeliu? Pentru cà, nu vedeau o partida nationala, care cu principiele sale se petrunda tóte fibrele poporului nostru si se 'lu presente in afara cá pe unu poporu consciu de drepturile si de missiunea s'a.

Fiacare individu si asia si fiacare poporu isi càstiga in lume valóre numai prin modulu cum se presenta in ea. Ce respectu inse ne póte càstigá, naintea contrariloru nostri chiaru, o atitudine, ce ne infaçisiéza cá pe o massa neorganisata si nedisciplinata, care s'ar' conduce numai de nesce instincturi momentane? Ce folosu cà ne adunamu si decidemu si apoi fórte multi calca in picióre propri'a loru hotarire printr'o portare necorecta si servila?

Nu este prin urmare destulu a hotari unu planu órecare de procedere in lupt'a nóstra legala politica, ci trebue se ne ingrijimu si pentru aceea de a facilitá esecutiunea lui printr'o organisatiune buna interióra.

La acésta tinta potemu sè ajungemu numai prin aceea, cà toti cei de unu principiu, cei tari in caracterulu loru natiunalu se voru grupá in giurulu stindartului partidei natiunale dela 3/25 Maiu 1848 spre a luptá intre marginele legii, cu demnitate si cu abnegatiune pentru a face se invinga drépt'a si sant'a nóstra causa!

Cronic'a evenimenteloru politice.

Organele oficióse ale guvernului francesu declara, ca republic'a francesa nu ambla nici dupa anecsiuni in Tunis, nici dupa protectoratulu asupr'a acestui statu africanu si cà va tiené positiunile cucerite numai pêna candu va primi garantiile indispensabile pentru pacea Algeriei.

De pe campulu de resboiu din Tunis se scrie, cà trupele francese inaintèza mereu fara a intalni resistentie serióse. In diu'a de 2 Maiu ele au ocupatu orasiulu Bizerta, alu caruia portu serviea cá centru de proviantare pentru Khrumiri. Cu ocuparea acestui importantu orasiu incungiurarea Khrumiriloru este aprópe completa. Pe fiacare di se presenta la comandantii trupeloru francese numeróse triburi pentru a-se supune.

Intiél'a, cu care au ocupatu trupele francese Bizerta a uimitu pe populatiunea indigena, éra pe Beiu la implutu de ingrijire in privinti'a sigurantiei sale. Elu si-a parasitu resiedinti'a obicinuita si s'a reintorsu érasi la Barda. Mai multi Sieici, cari predicau resboiulu santu, au fost arestati si adusi la Tunis.

Din Aten'a se anuncia, cà d-lu Comunduros a amanatu respunsulu in scrisu la a dou'a nota a puteriloru europene, pêna ce va respunde Pórt'a otomana. Cu tóte acestea ministrulu-presiedinte alu Greciei a declaratu ambasadoriloru europeni, cá, déca predarea teritoriiloru cedate nu va urma in timpulu celu mai scurtu, atunci elu se va considera cà degagiatu de ori-ce obligaminte.

Pórt'a otomana, dupa cum se telegreféza din Constantinopolu, a respunsu la not'a puteriloru declarandu, cà Sultanulu primesce granitiele fixate de marele puteri si cà Server-pasi'a, Ali Nizami pasi'a, Ghazi Osmanu pasi'a si Artin Efendi sunt insarcinati a-se pune la dispositiunea ambasadoriloru europeni pentru incheierea conventiunii de predare. Representantii mariloru puteri au fostu fórte multiamiti de acestu respunsu.

---

*) A se vedé Nrii 84, 100, 101, 102, 103 si 104 ai „Gaz. Trans.“ din anulu 1880 si Nr. 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 28, 30, 35, 39, 41, 42, 44, 45, 46 si 47 din 1881. Red.

Din Aten'a se anuncia, cà placate lipite pe pareti amenintia pe Regele, déca nu va da ascultare vocei poporului. Presiedintele ligei nationale, d-lu Frearitis, care la unu meetingu a tienutu o vehemente vorbire contra acceptarei granitieloru fixate de puterile europene, a fostu destituitu din postulu de profesoru dela universitate. „Ethnikon Pneuma“ dîce: „Noi avemu inca libertatea de actiune. Greci'a póte inca sè se retraga, déca propunerile ei voru fi respinse.“

Incercarile guvernului din Petersburg de a intruni pe puterile europene la o conferintia pentru a-se stabili o intielegere in privinti'a estradarii criminalistiloru politici, n'au reesitu de locu. Organulu oficiosu alu d-lui Gladstone „Daily News“ constata acést'a nereesita in urmatórele:

> „Cei trei imperati au avutu de cugetu se convóce o conferintia a mariloru puteri. Se credea, cà déca Franci'a se va alaturá la acestu planu, Angli'a va urma de sine. Republic'a francesa inse — fia disa acest'a spre onórea ei a refusatu se ie parte la o asemenea conferintia si astfeliu proiectulu a cadiutu in balta. Déca Françi'a s'ar fi invoitu, Angli'a ar' fi refusatu de siguru de a-'si dá invoial'a sa. Noi credemu, cà guvernulu francesu s'a aretatu aplecatu a-'si amenda legile sale in ceea ce se atinge de dreptulu de asilu. Din partea Angliei, nu credemu nici de càtu, cà se va aratá o asemenea aplecare. Noi suntemu multiamiti cu legile esistente. Guvernulu actualu nu va face nici o propunere in privinti'a marginirii dreptului de asilu, de care se bucurà la noi emigrantii politici; si chiaru, déca ar' face un'a, cá acést'a, parlamentulu ar' refusá de siguru se-'si dé invoial'a s'a la o asemenea propunere. Noi suntemu convinsi, cà poporulu anglesu nu se va invoi la nici o intemplare la schimbarea actualei stari a lucrariloru.“

In Irlandi'a crimele agrarie se inmultiescu intr'unu modu ingrozitoriu. In dîlele din urma s'au intemplatu dóue omoruri agrare, vre-o 12 atacuri nocturne cu ocasiunea càror'a se comitu fapte, cari punu Irlandi'a pe o trépta cu cele mai barbare tieri. Astfeliu unui padurariu, a caruia casa a fostu calcata de vre-o 20 de omeni mascati, i s'au taiatu ambele urechi cu nesce fórfece tèmpite. Din Galway se comunica scirea de necrediutu, cà unu essecutoru judecatorescu, atacatu de o céta de ómeni mascati, a fostu friptu de viu. In Loughrea in Vinerea trecuta a fostu aruncatu in aeru cu dinamitu si cu prafu de pusca cas'a unui altu esecutoru. Locuitorii abia au scapatu cu viéti'a. Prin alte localitati la ordinea dilei sunt incendiile, si tóte aceste lucruri se intemplu, candu tiér'a este ocupata militaresce si se afla in stare de asediu.

Caus'a acestei stari de lucruri sunt de siguru esmissiunile in massa de pe mosii. Proprietarii voru anume sè se scape de arendasii loru inainte de promulgarea legii agrare: astfeliu, cà astadi sunt amenintiate mai multu de diece mii de familii de a fi puse pe drumu. Deci ingrozitórele fapte ale irlandesiloru sunt provocate numai prin desperatiunea, in care se afla. D. Dillon, unulu din principalii capi ai land-ligei irlandese, a fostu arestatu. Contr'a acestei arestari arbitrare a protestatu in parlamentu deputatulu Macarthy. Dumineca voru tiené alegatorii din Tipperary sub presiedinti'a archiepiscopului Croke unu mare meeting pentru a protesta contra arestarii d-lui Dillon. La acestu meeting va asista si d-lu Parnell si alti capi ai ligei.

Dóue opiniuni deosebite

cu privire la atitudinea Romaniloru din Ardélu si Ungcri'a façia de viitóriele alegeri.

De sub Mesesiu, 31 Martiu 1881.

Activitate séu pasivitate?

(Urmare si fine.)

Aci se ivesce intrebarea: cà ce se faca ungurenii? Se continue ei cu activitatea séu se dechiare si ei passivitatea? Ungurenii au acelesi gravamine cá-si noi, suferu aceeasi opresiune si acelesi neindreptatiri cá-si noi ardelenii, suntu atacati — in unele tienuturi — in natiunalitatea loru si mai tare decàtu noi. Ce e dreptu, noi ardelenii mai avemu facerea uniunei fara de noi, rapirea autonomiei istorice a tierei nóstre si legea asupritória si indreptata in contr'a nóstra de alegere, dreptu cause pentru passivitate, dér' e bine de observatu, cà tóte aceste suntu numai cause preste destulu, cá se fimu passivisti.

Unulu este scopulu politicei de astadi: nimicirea nóstra cá natiune, un'a trebue se fia si aperarea, resistinti'a, un'a trebue se fia natiunea romana! — precum dicea fericitulu Tîchindélu. In unire e poterea. Se luamu màcaru atàt'a folosu uniunei facute fara de noi, ca se invetiamu din ea, se facemu si noi uniune spre aperarea nóstra, déca au facutu altii spre asuprirea nóstra.

Intre impregiurarile actuale nu póte fi déra vorba de alt'a decàtu de passivitatea tuturoru romaniloru. Cu passivitatea nu perdemu nimicu, cà nu mai avemu ce perde; dér' ne mantienemu onórea, dreptulu, juramentulu si programulu natiunalu din 1848.

Dechiarandu-se solidaritatea si passivitatea tuturoru romaniloru, este de lipsa a se formulá pretensiunile romaniloru, de o parte, cá se scia totu romanulu, pentru-ce se lupta, de alta parte, cá se nu se póta dice de poternicii dilei, cà nu sciu ce vréu romanii, cà tindu a restorná statulu, cà tóta neindestulirea loru e oper'a unoru agitatori fara consciintia si inimici statului — tóte vorbe altu cum, pre care ei le credu mai puçinu, dér' proprie a ne descredita inaintea aceloru-a, cari nu ne cunoscu necasurile si se lasa a fi sedusi prin façiari'a poterniciloru nostri. Trebue se provedemu programulu natiunalu cu auctoritatea vointiei natiunale si pentru aceea trebue se 'lu proclame representantii alegètoriloru romane. De pre bas'a clara e mai usióra si intielegerea si possibila impacarea.

Romanii nu potu se aiba astadi altu programu decàtu celu din 1848. Celu-ce l'á propusu a cunoscutu bine si pe unguru si pe romanu; a sciutu, cà celu d'antaiu nu va renuntiá cu un'a cu dóue la natur'a s'a de a suprematisá, ér' cestu din urma nici dupa atatea si asia de amare suferintie si patianie nu va crede la vorbe dulci si promisiuni frumóse; pentru aceea lu-á facutu asié, cá sè se taie calea la ambele: si la suprematisare si la imbetari de capu. Déca voimu sè traimu in acést'a tiera cá romani si se fimu tractati de egali cu ceilalti concetatiani, ér' nu numai ca suferiti usque ad bene placitum . . . . . pre langa acést'a trebue se stamu cu totii. Clara pacta, boni amici.

Reclamamu dér' si scriemu pe stindardulu nostru politicu:

1. Recunóscerea natiunalitatii nóstre prin lege si stergerea acelui §, care ne face numai parte din alta natiunalitate.

Acestu § nu corespunde adeverului fapticu si pre lenga aceea, cà deschide usia larga la o multime de neindreptatiri comise si comitende din „puncte de vedere mai inalte“, nu e nici de lipsa in interesulu statului. Statulu nostru dupa firea s'a e polyglot si cá atare póte se fia càtu de infloritoriu si poternicu, precum dovedescu acést'a: Americ'a, Svitiér'a, Belgiulu s. c. l.

2. Restatuirea autonomiei Transilvaniei si regularea referintieloru ei càtra Ungari'a prin representanti'a popóreloru din Transilvani'a, alésa pe bas'a unei legi de alegere ecuitabile si pentru romani.

3. Universitatea natiunei romane din Ungari'a si Transilvani'a spre a grigi de interesele vitali ale natiunei.

La aceste dóue unii voru objectiuná fras'a deja multu inblatita: „statu in statu“, necugetandu la aceea, cà Croati'a la noi e statu in statu, cà natiunea sasésca, ungurésca si secuésca au fostu sute de ani in Transilvani'a statu in statu pe cont'a statului intregu si a natiunei romanesci, cà statele unite in Americ'a suntu statu in statu, asemenea cantonele Svitierei, cà d. e. confesiunile cu representantiele si drepturile loru suntu quasi staturi in statu si cà multe alte institutiuni se potu considerá mai multu séu mai puçinu staturi in statu, fara se fia in aceste ceva reu, din contr'a: Se nu uitamu, ca statulu e pentru binele, asiguranti'a si aperarea intereseloru vitali ale cetatianiloru sei si nu unu turnu mare, care n'are altu scopu, decàtu se dè de luçru dî si nópte la ómeni, cá se-lu cladésca. Statulu e ingraditur'a cetatii. In laintrulu acestei ingradituri fiacare omu are gardulu sesiunei sale, cas'a s'a si in acést'a sanctuariulu seu. Tóte aceste nu facu murii cetatii mai slabi, din contra, candu se ià cetatea cu asaltu, inimiculu are sè se lupte pentru fiacare gradina, casa si usia de nou.

Cine ar' fi cugetatu pe tempulu absolutismului, cà in Austri'a fiacare provintióra chiaru sî mica Bucovina, sè aiba candu-va diet'a s'a. Eaa astadi e asia. Piere óre Austri'a pentr'aceea? séu suntemu noi mai fericiti, mai avuti séu mai tari, pentru-cà la noi nu e asia?

4. Escinderea teritorieloru puru romanesci si provederea aceloru-a cu diregutori de natiunalitate romana; ér' unde nu s'ar' pôté face acést'a si romanii ar' fi mestecati cu masse mai mari de alta natiunalitate, provederea acelora in proportiune drépta cu diregatori de acelea-si natiunalitati, dér' toti cunoscatori de respectivele limbe. Limbele oficióse in josu se fia numai ale popóreloru aflatórie pe teritoriu. Pentru-ce acést'a? va sci si simti totu romanulu.

Aci voru obiectiuná siovaitorii nepotinti'a si greutatea. N'amu decàtu se-li aducu aminte arondarea mai nóua a comitateloru si a cercuriloru alegatórie, prin care a fostu cu potintia sè se faca cu puçine esceptiuni prevalentu pretotutindenea elementulu maghiaru. Acesta a fostu lucru mai greu, decàtu pre care lu-ceremu noi si totusi s'a facutu.

5. Darea unei cuote amesurate contributiunei poporului romanu din cass'a tierei in manile representantiei universitatii natiunale, spre a se intrebuintiá pentru cultur'a natiunala a poporului.

6. Admiterea romaniloru in proportiune drépta la tóte diregatoriele generale si comune.

7. Stergerea virilismului, care e unu feliu de feudalismu si indreptatu in contr'a natiunalitatiloru.

Astadi tóte popórele de dómne ajuta tindu la viétia si libertate nationala, chiaru si bulgarii si bosniacii inca-si reclama drepturile loru. Noi romanii nu voimu, nu potemu se voimu, cá se fimu tractati, cá tîganii fara de casa si mésa; libertatea individuala si favorurile personale, cari astadi se dau, mane se i-au, nu ne folosescu nimica, déca vomu murí cá natiune. Nóa ne trebuesce, noi reclamamu libertate natiunala, fara de care nici cea individuala nu e decàtu o masca.

Voru dice unii, audiendu de promissiuni splendide, de cari se voru face a buna sém'a, cà nu e bine a lasá paserea din mana pentru cea din gardu.

Se ne insemnamu bine, cà promissiunile suntu paserea din gardu. Romanii n'au nimicu a màna, prin urmare n'au de a perde decàtu un'a: dreptulu la libertatea natiunala. Acestu dreptu numai atunci 'lu-potu perde, déca voru renunciá ei insisi la elu; si ei voru renunciá la elu, déca intre impregiurarile actuale voru intrá cu reserva séu fara de reserva in activitate.

Guvernulu absolutisticu inca a facutu unguriloru feliu de feliu de promissiuni, dér' ei au remasu fideli programei natiunali si au reiesitu cu unu pactu, pe bas'a càruia guvernele de pàn'acum nu numai au asiguratu libertatea natiunala a poporului maghiaru, ci — mai alesu cestu actualu — pune in lucrare si maghiarisarea natiunalitatiloru conlocuitórie. Ce erá de unguri, déca ambláu dupa vorbe frumóse din Vien'a si uitau numai unu singuru minutu de interesele loru vitali?

Altii voru trage la indoiéla, cà vomu poté candu-va castigá libertatea natiunala, cum o reclamamu noi. La acestia le dîcemu, cà nici unu poporu nu si-a castigatu libertate si drepturi politice fara de lupte si perseverantia barbatésca. Acelu poporu, care nu scie sè se lupte si se fia statornicu in luptele sale, nici nu merita libertatea si viéti'a.

Pe multi dintre ómenii tineri cu cunoscintie, dér' fara de esperiintia si cari n'au cumpanitu bine, ce este in jocu, 'i va impinge ambitiunea, dorulu de a brilá cu sciintiele loru, la activitate, care, precum voru fi cugetandu, singura le dà terenu, cá se-si desfaca aripele.

Acestora le dîcemu, cà drepturi in genere si drepturi politice in deosebi nu se potu castigá fara de abnegatiune si sacrificie. Puna-'si si ei intru acestea ambitiunea si terenu de activitate 'si-cerce luptandu alaturea cu veteranii pentru drepturile natiunei.

Celu ce-'si vinde dreptulu primogeniturei pentru unu blidu de linte e nebunu; celu ce 'si vinde drepturile natiunei sale pentru interese si favoruri personale e unu sceleratu.

La unii, in fine, afla intrare insinuatiunea: cà realisarea astorufeliu de aspiratiuni ar' slabi statulu, suntu stricatióse venitoriului statului si cá atari din puncte de vedere mai inalte nu se potu admite nici-candu.

Prelunga esemplele altoru staturi, produse mai susu, cá sè se infranga cu fapte vîue acést'a asertiune dictata de vedere scurta séu suprematismu, intrebu: ce póte fi pentru unu corpu organicu, de care se tienu si staturile, mai enervatoriu, mai stricatiosu, decàtu unu morbu internu? Evenimentele trecutului au adunatu in acést'a tiéra mai multe natiuni, cari in decursulu tempului au ajunsu la cunoscinti'a de sine si nu voiescu, pentru-cà nu potu voí, se móra, ci pretindu pe bas'a celui mai naturalu si mai inalienabilu dreptu, care-'lu are chiaru si individulu, conditiunile de lipsa spre a poté traí cá natiuni.

Ce póte fi acum mai priintiosu, mai folositoriu pentru unu statu: a dá acestoru natiuni, partiloru sale constitutive, aceste conditiuni de viétia séu denegandu-le a folosí una natiune, o parte constitutiva a s'a, dreptu imblaciu pentru celelalte si a paralisá ori-ce actiune comuna pentru binele comunu? Respunsulu nu e greu; ér', cá sè se satisfaca pretensiuniloru celoru mai naturale si juste ale natiunalitatiloru, nu se recere alt'a, decàtu parasirea politicei de rassa si adoptarea celei juste de statu. Acést'a nu numai cà n'ar' stricá statului din contra scapandu densulu de unu morbu greu internu, ar' prinde, cá arborele, afunde radacini, ar' inflorí tóte ramurelele sale si s'ar' intari asia, càtu nici o vijelia nu i-ar' póte stricá.

Deci dér' atàtu din punctu de vedere de statu càtu si din punctu de vedere natiunalu intre impregiurarile actuale nóa romaniloru nu ne remane alta cale, decàtu se protestamu in contr'a directiunei politicei de astadi si in contr'a starei create prin acést'a natiunei romane — prin passivitate. Ce se tiene de esecutarea passivitatii numai atàta dîcu: „Voiesce si vei fi!"

Unu alegatoriu romanu.

Sinodulu archidiecesanu gr. or.

Duminec'a trecuta a deschisu Esc. S'a Archiepiscopulu si Metropolitulu Mironu Romanulu a deschisu sessiunea ordinaria a sinodului archidiecesanu printr'o scurta cuventare, in care accentuà cà sinodulu numai atunci va poté corespunde sublimei sale missiuni, déca singuraticii membri ai sei, respectandu basele canonice, voru fi petrunsi de adeveratulu spiritu alu bisericei, care ţinde la progressu in luminare si cultura, la infratire si consolidare, la indestulare si prosperitate. Archiepiscopulu apeléza in fine la conlucrare armoniósa a membriloru intruniti in sinodu pentru realisarea scopuriloru comune de cultura, fratietale si prosperare.

Dupa acést'a sinodulu esprima prin sculare semtiemintele sale de pietate càtra deputatii sinodali decedati: Dr. I. Hodosiu si Corneliu Piposiu. Apoi se alegu notarii definitivi si comissiunile, se presenta diferite cereri si raporturi.

In fine presidiulu aduce la cunoscintia, cà cununi'a Altetiei Sale imperiale a principelui mostenitoriu Rudolf cu A. S. regala princess'a Stefani'a de Belgi'a va avé locu in 10 l. c. in Vien'a, éar' in 18 l. c. inalt'a parechia va veni la Pest'a spre a primi omagiele diferiteloru corporatiuni. S'a aflatu de bine a se alege din sinulu sinódeloru eparchiale intrunite in sessiune sinodala càte o deputatiune, cari in frunte cu capii bisericesci sè se presente in 18 l. c. la Budapest'a, spre a aduce omagiele bisericei gr. or. romane inaltei parechi nou cununate cu adausulu, cà Metropolitulu d'impreuna cu episcopii sufragani sè se presente si la Vien'a spre a asistá la actulu cununiei. — Sinodulu, luandu actu cu viua placere despre acést'a, alege in deputatiunea de felicitare pe d-nii: N. Popea, Ioanu cav. de Puscariu si Partenie Cosma si 'si esprima dorinti'a, cá capii bisericei se mérga si la cununia la Vien'a.

Sinodulu diecesanu din Aradu.

Dupa finirea ceremonieloru indatinate, sinodulu s'a intrunitu in sessiune ordinaria in Duminec'a Tomii la 1 Maiu in Sal'a cea mare a institutului pedagogico-teologicu. Presiedentele, d-lu episcopu Ioanu Metianu, salutandu membrii cu „Christosu a inviatu", in cuventulu seu de deschidere constata cu dorere scaderea poporatiunei romane in dieces'a Aradului si atrase atentiunea d-loru deputati asupra acestui casu regretabilu, indemnandui se cugete fiacare cu de-adiusulu, cari suntu medilócele ce amu trebui se le punemu in activitate, pentru cá se impedecamu acestu reu in spaimantatoriu. Totodata promise a asterne sinodului inca in sessiunea presenta unu proiectu in privinti'a acést'a, càrui'a i poftimu toti din anima celu mai bunu succesu. Cuventulu de deschidere a fostu salutatu cu aplause prelungite. — De óra-ce sessiunea presenta este a trei'a in periodulu prescrisu de statutulu organicu, de aceea sinodulu s'a dechiaratu de constituitu, sustienendu-se si pentru estu anu comissiunile din anulu trecutu.

P. S. S'a anumera apoi agendele peatractandè, care tote s'au si predatu biuroului spre ale distribui la comissiunile competente; dupa aceea comunicà respunsulu, ce l'a tramisu Alteti'a S'a principele de coróna Rudolf prin inaltulu ministeriu de cultu si instructiune publica, din care se vede, cà Alteti'a S'a a luatu la cunoscintia cu placere si multiumesce sinodului pentru atentiunea, ce 'I-a manifestatu-o la festivitatea logodirei Sale cu principes'a Stefani'a. Sinodulu, multiumitu de resultatulu ostenéleloru sale, decide unanimu, la propunerea P. S. Sale, cá la festivitatile cununiei Altetiei Sale, in unire cu celelalte diecese ale nóstre, cu Episcopii si Metropolitulu, sè se tramita deputatiune spre a salutá pe fiitorii conducètori ai monarchiei habsburgice.

(Va urmá.)

Serbarea proclamatiunii Regatului.

Tiér'a intréga va participa la acest'a serbare prin autoritatile centrale constituite, si prin delegatiuni din tóte judetiele si comunele urbane si rurale.

I.

Prediu'a lui 10 Maiu, la 6 óre séra, presiedintele consiliului de ministrii, insocitu de d-nii ministrii, transfera in trasura de gala a Curtii, cu onorurile militare, Corónele Regale Romane, dela palatulu presiedentiei la Mitropolia. Purcederea Coróneloru va fi anuntiata prin 21 tunuri.

I. P. S. S. Mitropolitu Primatu, in vestminte sacerdotale si insoçitu de clerulu cathedralei, intimpina Corónele la intrarea bisericei si, primindu-le din manele presiedintelui ministriloru, le asiédia la loculu pregatitu, in façi'a Iconostasului, rènduindu-se garda de onóre langa ele. I. P. S. S. Mitropolitulu oficiaza rugatiunile de priveghiare.

NB. Asemenea serbare religiósa de séra se va face in tóte bisericile din tiéra.

II.

Reversatulu dilei de 10 Maiu va fi salutatu in Capitala cu 21 tunuri, ér' in judetie, unde se afla acésta arma, cu 101 tunuri.

Tóte trupele garnisónei si gard'a nationala voru fi insiruite, la órele $10^1/_2$ pe ambele laturi ale stradeloru; Victoriei, Carolu I si Rahovei, cu drapelele desfasiurate.

In strad'a Bibescu, si in parte, la trebuintia de spatiu, si in strad'a Rahov'a spalierulu va fi formatu: de o parte, de corporatiunile meseriasiloru si ale ori-ce societati din Capitala, cari ar' dori se iè parte la serbare, ér' de alta lature de scolarii liceeloru publice si private, sub conducerea directoriloru, pedagogiloru si siefiloru militari.

De amendoue partile sioselei mitropolitane, pé crést'a colinei, voru fi insirate, la órele 10 si jum., delegatiunile judetiane, in urmatórea ordine:

Argesiu, comune 146, Botosani 52, Braila 57, Bacau 88, Buzeu 108, Covurluiu 50, Canstantia 80, Damboviti'a 120, Dorohoiu 49, Falciu 72. Gorj 155, Ialomitia 91, Mehedinti 196, Muscelu 85; Neamtiu 59, Oltu 102, Putna 85, Prahov'a 152, Romanu 77, Romanati 114, Remnicu-Seratu 86, Suceav'a 47, Tutov'a 75, Teleormanu 133, Tecuciu 54, Tulcea 64, Vèlcea 165, Vlasca 112, Vasluiu 57.

Aceste delegatiuni voru fi insirate, avèndu in frunte, cù incepere dela pórt'a mitropolitana, pe presiedintele consiliului si alu comunei judetiane cu drapelulu judetiului, ér' in dreptulu loru, in adencu, delegatiunile rurale. La pórt'a interióra a Mitropoliei voru luá locu delegatiunile judetieloru: Ilfovu, Iasi si Dolj, formandu spalieru pèna la tribuna in directiunea despre Camera. Pe trotuarele din sioséu'a Mitropoliei voru fi insirate elevele scóleloru secundare si din primare delegatiuni in vestminte albe, sub conducerea directóreloru si institutóreloru respetive.

III.

Pèna la órele 11 si jumetate voru putè intrá in curtea Mitropoliei si a luá locurile, ce le sunt asemnate, corpurile constituite ale Statului, d-nii ministri ai Puteriloru straine, persónele specialminte invitate. Nici o trasura nu va putè se urce colin'a Mitropoliei, ci toti invitatii suntu rugati a descinde inca la pólele ei.

IV.

La órele 12, pléca dela Palatu M. M. L. L. Regele si Regina. Plecarea cortegiului regalu se anuntia prin 101 tunuri.

Cortegiulu:

a) Prefectulu Capitalei; b) D. maresialu alu Curtii; c) Music'a rosioriloru; d) Unu escadronu de rosiori; e) Drapelele armatei, cari voru luá locu in frontu la acestu postu, amesuratu cu trecérea cortegiului regalu pe dinaintea regimenteloru loru; f) Maiestatea S'a Regele calare, incungiuratu de statulu-maioru; g) Trasur'a Maiestatii Sale Regin'a; h) Cortegiulu este inchisu de unu escadronu de cavalerie. In totu pasagiulu cortegiului musicile canta si clópotele dela tóte bisericile resuna.

V.

I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu, I. P. S. S. Mitropolitulu Moldovei si Sucevei, Prea Santii Episcopi de Eparhii si clerulu metropolitanu, in vestminte solemne, impreuna cu d-nii presiedinti ai Corpuriloru legiuitóre, d. presiedinte alu ministeriului si d-nii ministri cu dómnele loru, intempina pe Maiestatile Loru la pólele colinei.

Corulu eclesiasticu alu seminarieloru intóna cantarea: Bine esti cuventatu celu ce vii intru numele Domnului. I. P. S. S. Mitropolitului Primatu dîce rugaciunea Iehova Domnulu nostru, psalm 8), si presinta evangeli'a si crucea Maiestatiloru Loru. Clerulu inaltu iea apoi fruntea cortegiului precedatu de drapelele armatei si Maiestatile Loru, urmate de persónele, cari Le-au primitu la descindere de pe calu si din trasura, la sunetulu clopoteloru si alu cantarei chorului, urca sióséoa. La pórt'a interna Maiestatile Loru sunt primite de d-nele patronese si de onóre ale Curtii, ér' la intrarea in incint'a oficiului bisericescu corulu intregu intóna cantarea de primire.

VI.

Indata ce Maiestatile Loru au luatu locu pe estrad'a tronuriloru, asiediate in curtea Mitropoliei, incepe Te-Deum.

Dupa evangelia, I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu face rugaciunea Corónei, ér' I. P. S. S. Mitropolitu alu Moldovei si Sucevei le santiesce cu aiasma. Curtea ingenunche in timpulu rugaciunei Coronei. Chorulu canta imnulu Corónei.

Dupa terminarea Te-Deumului d-nii presiedinti ai Corpuriloru legiuitóre inaintéza spre Coróne. I. I. P. P. S. S. L. L. Mitropolitii le redica pe perine de catifea si intempina cu Ele pe d-nii presiedinti, apoi cu totii inaintéza la treptele de josu ale estradei Regale.

D-nii presiedinti primescu Corónele pe perine, din manele prelatiloru bisericei si le incredintiéza la duoi coloneli cá garda de onóre, ér' I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu intóna rugaciunea consacratiunei. Cahorolu canta Multi ani!

VII.

M. M. L. L. Regele si Regin'a subsemnéza pergamentulu Corónei, mai dinainte subsemnatu de I. I. P. P. S. S. L. L. Mitropolitii, de presiedintii Corpuriloru legiuitóre, de ministeriu si de presiedintele curtii de casatiune, si presentatu la subsemnarea Regala de d. ministru presiedinte. Corulu canta imnulu nationalu; ér' Maiestatile Loru, incredintiandu pergamentulu d-lui ministru de culte, pentru a se pastra in archiv'a Statului, se intorcu la Palatu cu cortegiulu, cu care au venitu si insoçite de d. presiedinte alu consiliului de ministri si de d-nii ministri de interne si de resbelu.

Drapelele armatei se asiéza in sal'a Tronului dupa intórcerea Maiestatiloru Loru, fara garda, numai cu portu drapelulu, afara de drapelele decorate cu Stéu'a Romaniei, care i-au parte in cortegiulu Coróneloru. Maiestatile Loru primescu apoi felicitarile corpului Diplomaticu, care de la Mitropolia vine la Palatu pe stradele designate de politia.

(Va urmá.)

Despre vaccinatiune si revaccinatiune.

(Urmare.)

Dela Ienner si pèna in diu'a de astadi multi invetiati s'au incercatu a cautá pe acelu agens, care este in stare a face pe unu omu odata infectatu cu elu, pe timpu mai indelungatu aprópe immunu (neaccessibilu) contra unei asia omoritóre infectiuni, dér' nu le-a succesu asia, precum póte eramu in dreptu a asteptá dela ei dupa unu progresu asia de mare alu sciintieloru medicale si naturale. Dr. Grawitz din Berlin este celu mai nou autoru, care a lucratu in directiunea acést'a, dupa cumu ne spunu rapórtele congresului de medici-chirurgi, cari tocmai in decursulu lunei lui Aprile 'si tienea siedintiele sale in Berlin. De mai de multu s'au aratatu, cà puterea vaccinului, de a produce besicutiele, proprie versatului, sta in nisce micro-organisme, cari se afla in vaccinu, ba unii invetiati s'au incercatu chiaru a produce micro-organismele acestea in fluiditati specifice, cum a facutu si savantulu Pasteur cu unele micro-organisme proprie cholerei de gàini si splinei, inse nu 'i a succesu pèna acuma, pentru cà asia sunt de mici, incàtu este impossibilu studiulu loru specialu cu aparatele, de cari dispune sciinti'a pèna astadi.

Dr. Grawitz inse a luatu refugiulu la unu esperimentu fórte instructivu si in directiunea nóstra. Elu a luatu nesce micro-organisme, cari se afla in fermentatiunea acra (s. e. mucediéla de la otietu) si prin tractarea loru prin aparate de crescere si nutrire, le-a transformatu in nisce parasiti, apti de a trai si in organismulu animalicu. Acesti parasiti i-a indusu in ven'a unui iepure prin injectiune si apoi a studiatu urmarile. Elu observà, cà crescerea si nutrirea loru le-a schimbatu si poterea de infectiune. Odata injectiunea a produsu distrugeri fórte mari in organismu, ba chiaru si mórtea, altadata a produsu vatamarí mai mici, dupa cum parasitii erau mai multu séu mai puçinu desvoltati. De aci vedemu, cà gradulu desvoltarei le da unu caracteru mai benignu séu mai malignu. Studiandu elu mai departe afectiunile, ce le produce micro-organismele in diferitele organe ale animaleloru, a aflatu, ca, cu càtu energi'a organeloru, de a luá nutrementu si oxygenu din sange, este mai mare, cu atatu mai mare este si vitalitatea organeloru façia de micro-organismele destrugêtóre.

Intre micro-organismele si organele, animale, in cari au fost induse, se incepe o lupta pentru esistentia si acea parte invinge, care este mai energica. Grawitz a mersu mai departe si a observatu si studiatu antaiu in aparatele de crescere si nutrire lupt'a pentru esistintia intre micro-organismele cu caracteru malignu si benignu si a vediutu, cà micro-organismele cu caracteru malignu nimicescu cu totulu in óre-care timpu micro-organismele cu caracteru benignu. Dupa aceea a observatu lupt'a acésta in organismulu animalicu si a aflatu, cà déca a indusu unui iepure micro-organisme maligne in dosa destulu de mare, acele au produsu in organismulu animalicu distrugere mare si chiaru si mórte; déca inse a indusu antaiu micro-organisme cu carateru benignu si apoi de cele maligne, atunci iepurii nu s'au bolnavitu. Grawitz deduce din esperimentulu seu, cà prin inducerea micro-organismeloru benigne se incepe o lupta pentru esistentia intre ele si intre organismulu animalicu, dér' nu sunt destulu de tari spre a amori organismulu animalicu, ci lupt'a decurge intre dóue puteri aprópe egale, cari nu potu a se vatamá cu totulu una pe alta, dér, prin lupt'a asta energi'a organeloru se redica si prin urmare, déca se intimpla cá mai tardiu se urmeze o invasiune de micro-organisme cu caracteru malignu, aceste afla deja organele deprinse in lupta, adeca mai resistente in contra maladiei, ce le amenintia. Déca vomu face o asemenare intre esperimentulu lui Dr. Grawitz si a lui Ienner, apoi vedemu, cà si copilulu lui Ienner fiindu odata vaccinatu cu vaccinu humanisatu — care vaccinu corespunde micro-organismeloru benigne ale lui Grawitz — n'a mai capetatu besicutie de versatu atunci, candu a fost vaccinatu cu vaccinu dela vaca, care corespunde micro-organismeloru maligne ale lui Grawitz. Asemenea sunt si versatulu, scarlatina si morbili (pojárulu), fiindu-cà acelu „agens“, care produce aceste bóle, sunt nesce micro-organisme, cari din afara intra in organismulu omului si cérca alu nimici. Totu omulu scie, cà déca cineva a avutu un'a din bólele memorate, a dou'a óra nu-o mai capeta, séu déca o capeta este usióra. Déca premitemu asta, urméza, cà trebue se prevenimu cu infectiune benigna celei maligne si se redicamu vitalitatea organeloru, cá la casu de-o invasiune a micro-organismeloru maligne se le gasésca resistente séu cu alte cuvinte se vaccinamu si se producemu unu versatu usioru, cá la casu de infectiune cu versatu mare se fia organele mai resistente si influinti'a versatului asupra loru mai mica.

(Va urma.)

Diverse.

(Pentru cununi'a principelui mostenitoriu) se facu mari pregatiri in Vien'a. Inca in 4 l. c. capital'a avea unu aspectu festivu. Multe case erau deja decorate, stindarte austriace, germane, belgiane si bavarese falfaia in tóte partile. Zidirile publice si hotelurile si palaturile din stradele capitale se decoréza cu multu lucsu. Intrarea festiva a princessei Stefani'a in orasiu va avé locu in 9 l. c. Din Bruxel'a a sositu o deputatiune a orasiului, care va luá parte la festivitatile cununiei. In 8 l. c. va fi o mare serbare poporala in Prater-ulu Vienei. — Princess'a Stefani'a impreuna cu parintii ei regali au sositu la 5 l. c. in Salzburg (Stiri'a), unde au fost primiti cu entusiasmu de càtra poporatiune.

(Avisu.) Unu amploiatu dela directiunea calei ferate a statului Ploiesci-Predealu ne róga a aduce la cunoscinti'a publicului, cà toti, cari dorescu a participá in 10 Maiu stilu vechiu la marea festivitate a incoronarei Majestatei Sale Regelui Carolu I si a Reginei, voru pótê calatori cu jumatate pretiulu, avendu adeca unu rabatu de 50% atàtu la ducere, càtu si la intórcere. — Trenurile espresse incepu in 8 si 9 Maiu; intórcerea pêna la 15 aceleiasi luni.

(Iubileu.) Associatiunea diaristiloru din Vien'a „Concordia“ a serbatu a 70-a aniversara a d-lui Kuranda, celu mai vechiu diaristu din Vien'a si deputatu in Reichsrath, prin arangiarea unui banchetu, la care au luatu parte tóte somitatile politice si literare ale partidului liberalu-germanu. Indelungat'a si neobosit'a activitate a jubilarului atàtu pe terenulu literariu-diaristicu, càtu si pe celu politicu-parlamentariu, a fostu serbatorita prin stralucite discursuri, pronunciate intre altii de Dr. Newald, primariula Vienei si de Dr. Herbst, siefulu partidului liberale germanu. Serbatórea 'si lua inceputulu prin aceea, cà d-lu Nordmann, presiedintele asociatiunei „Concordi'a“, a predatu in numele acesteia betranului jubilariu o adresa pompósa legata.

(O hotia ingeniósa in Vinerea patimiloru.) Vineri séra, septeman'a patimiloru, scrie „Mes. Brailei“, de obiceiu lumea se ingramadesce pe la biserici, a ascultá prohodulu salvatorului omenirei. Biseric'a Santului Constantinu din orasiulu nostru, destulu de mare, era plina de credintiosi. Càndu fia-care asculta in liniste acele dulci cantari bisericesci, deodata se audu càteva voci susu in galeri'a bisericei, strigêndu focu! alte voci de josu au redublicatu acestu cuventu inspaimantatoru. Cei de susu strigau, focu josu, cei de josu strigau, focu susu; asia cà lumea si mai cu séma secsulu mai slabu spaimantatu s'a rapeditu spre usia, toti voiau se iésa si nimenea nu potea iesi. Primulu rêndu scapandu din stringerea dintre usia multimea din urma cadiù gramada pe scari; fia-care rêndu ce scapá pe usia cadea peste cei de josu de langa scari; afara o plóe torentiala uda multimea, care se svêrcolea se scape din presiunea si isbiturile, ce causau noui infortunati scapati din teasculu dela usia. Era o privelisce tragica. Individulu luatu de curentulu multimei, cá se nu cada josu si se fia strivitu, apucà pe vecinulu seu de haina si nu lu lasà pêna ce nu remanea cu bucat'a in mana fara unu punctu de radiemu, apucêndu-se unulu de altulu si asia sfasiindu-se unii pe altii de gróz'a mortii si a periculului, in care credea, cà se afla. Multe dame au scapatu din acestu intristatoru incidentu, aprópe despoiate; palarii, umbrele, sialuri, haine, rochii, nimicu n'a scapatu in stare normala; ornice, cerceii din urechi pêna si ghetele din picióre dela multe femei au lipsitu. Cu totu ajutorulu politiei, venitu nu camu la timpu, nu s'a pututu linisti lumea pêna ce nu s'au inchisu usile. Din cercetarile facute, politi'a nu scie nimicu si nici n'a descoperitu ceva; credinti'a inse este, cà mai multi pungasi au conceputu planulu a usá de acést'a farsa, cá se póta pungasì pe cei din biserica, si acésta supositiune 'si are multa probabilitate. Focu n'a esistatu nici susu nici josu. Nu s'a aprinsu nimicu, cum alte-ori din nebagare de séma se intempla la asemenea ocasiuni. Cei de susu, cari fara a vedé focu strigau focu josu, cum si cei de josu nu erau dupa cum se crede, de càtu pungasi. Lucrurile de valóre, bratielete, ornice, brosie, inele au disparutu pêna si cerceii rapiti din urechi in asia modu, cà au ruptu urechile la multe femei. Aceste tóte n'au potutu fi facute in momente de desperare de càtu de cei, ce au conceputu mai dinainte acestu planu.

Cu *1 Aprile st. v. 1881* s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI.“

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

☞ **Esemplare complete dela inceputulu anului 1881 se mai afla.**

☞ **„Gazet'a Transilvaniei“ apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.**

Cursulu de Bucuresci

dela 22 Aprile/4 Maiu 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	84.—	85.—
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	100.—	101.—
8% Oblig. domeniale 1871 .	1 Ian. 1 Iul.	106.—	107.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	—.—	—.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	105.½	106.½
7% „ „ urbane	idem	101.—	102.—
8% Imprum. municipalu . .	idem	107.—	108.—
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei). . .	1 Maiu 1 Nov.	220.—	230.—
Losuri municipale (20 lei) . .	cu premie	29.—	30.—
Act. Bancei Nationale rom. . .	1 Ian. 1 Iul.	700.—	720.—
Auru contra argintu		½	¾
Auru contra bilete hipotec. .		½	¾
Auru contra bil. de Banca nat		½	¾
Florini Val. Austr.		2.15	2.16

„Rumänische
Kunst-Dichtungen
übersetzt von
Theochar Alexi“
Pretiulu unui esemplaru 1 fr.

Unu destinu fatalu a voitu, cá acést'a publicatiune se apara totu-deodata cu opulu

Rumänische Dichtungen
de
Carmen Sylva.

Fatalitatea a mersu si mai departe si a dispusu, cá ambele publicatiuni se pórte aprópe unulu si acelasi titlu, provocandu astufeliu presupunerea, cà si cuprinsulu loru, ar' fi unulu si acelasiu.

Nam avutu nici-odata cutezanti'a de a pune in comparatiune cartea editata de noi cu opulu esitu din o péna ilustra si augusta.

Totusi inse ne luamu voi'a de a recomendá, cá unu studiu interesantu cetirea publicatiunei nóstre. Se póte comand'a la tóte librariile, precum si la subsemnatii

Löw, Gerula & Comp.
1—3 Tipografi-editori in Brasiovu.

Auditi, vedeti si mirati-ve!

Marfurile de argintu Britania, primite dela o massa concursuala a unei mari Fabrice de argintu Britania, devenite falita, se dau cu ori ce pretiu séu mai bine disu gratuitu.

Tramitiendu fl. 7.— in bani gata séu cu rambursa ori cine primesce urmatórele 50 obiecte cu a patr'a parte din valórea reala, si adeca:

Bucati 6 Cutite de masa escelente, manunchiu de argintu Britania cu cutituri adeveratu anglesesci . . . .
„ 6 Furculitie de cele mai fine, argintu Britania, dintr'o bucata . .
„ 6 Linguri de mancare de argintu Britania, grele si massive . . .
„ 12 Linguritie de cafea de argintu Britania, de cea mai buna cualitate
„ 6 sustiitóre de cutite de argintu Britania, de cea mai buna cualitate
„ 1 lingura mare de lapte de argintu Britania, masiva . . . . .
„ 1 lingura mare de supa de argintu Britania grea . . . .
„ 9 Tave de presentatu ciselate fórte finu . . . .
„ 2 sfesnice pe masa de salonu Britania pline de efectu . . . . .
„ 1 corf'a de pàne masiva de argintu Britania . . . .

Tóte 50 obiecte au costatu mai nainte 25 fl. si costa acum numai floreni 7.—

Tóte 50 obiecte sunt fabricate din celu mai finu si celu mai solidu argintu Britania, care este uniculu metalu ce esista pe lume, care in veci remane albu si nu se póte deosebi de argintulu adeverat, nici dupa o folosire de 30 ani: pentru aceasta garantéaza.

Afara de aceste mai sunt:

18 cutite, furculitie si linguri de arg. Brit., càte bucati tóte 18			laolalta . . . fl.	3.75
6 linguri mici de cafea	„ „ „ mai nainte cu fl.	3.—	acum numai „	—.60
1 lingura de supa	„ „ „ „ „ „ „	3.—	„ „ „	1.—
1 „ „ lapte	„ „ „ „ „ „ „	1.50	„ „ „	—.50
6 tave	„ „ „ „ „ „ „	5.—	„ „ „	1.50
6 sustiitóre de cutite	„ „ „ „ „ „ „	4.50	„ „ „	1.50
1 cutia de sacharu	„ „ „ „ „ „ „	4.—	„ „ „	1.20
1 pareche sfesnice mai mari	„ „ „ „ „ „ „	2.—	si fl. 3.	
1 clopoticlu de masa	„ „ „ „ „ „ „	4.—	acum numai „	1.—
1 paharu de oue	„ „ „ „ „ „ „	—.60	„ „ „	—.30
1 pipernitia si salnitia	„ „ „ „ „ „ „	2.50	„ „ „	—.75
1 Carafine p. otietu si oleiu	„ „ „ „ numai „	3.50	si „	4.50
1 unealta de focu grea de pusu pe masa mai nainte cu	„	3.—	acum numai „	—.95

Càne de cafea si tea à fl. 2, 2.50, 3, 4; clesce de zacharu à cr. 35, 50, 80, fl. 1; cutii de zacharu à fl. 2, 2.80; presaratoriu de zacharu à cr. 25, 40, 75, 90, fl. 1; carafine de otietu si oleiu à fl. 2, 4; cutii de untu à cr. 75, 95, fl. 1.70, 2.80, 3.25 4.— inca si alti articuli nenumerati.

Cá dovada, cà anunciulu meu 17—24

nu este insielatoriu

me deoblig prin aceasta in publicu, déca marf'a nu convine, a o re'ntórce fara nici o greutate. Indreptu la epistolele de multiamita, ce mi-au venitu, si pe cari imi voiu permite a le publicá succesivu. — Cine doresce deci a primi pe banii sei o marfa buna si solida si nu lapedatura, se se adreseze numai catra

A. FRAISS,
Viena, Rothenturmstrasse 9, vis-à-vis de palatulu archiepiscopescu.

Editoru: **Iacobu Muresianu.** Redactoru responsabilu: **Dr. Aurel Muresianu.**
Tipografi'a: **Ioanu Gött si fiiu Henricu.**